

1715

פ ר ו ט ו ק ו ל מס. 38/ב

מליבת ועדת החנוך והתרבות, שהתקיימה ביום ד',
כ"א באייר תשי"ז (20 במאי 1957) בשעה 9.05

ש.ב.

נוכחים

- חברי הוועדה: ש. פרסיץ - היו"ר
- ד. הקטין
- ש. כפרית
- ד. נצר
- י. סמילנסקי
- ד. צברי
- א. רזיאל נאור
- י. רפאל
- א. תלמי

מוזמנים: מר י. שריד - המשנה למנהל משרד החנוך והתרבות
הגב' סטנר - יועץ משפטי למשרד החנוך

ס ד ר - - - ה י ג ט

תשובות המשנה למנהל משרד החנוך והתרבות, על
שאלות חברי הוועדה בישיבה הקודמת.

הנני פותחת את ישיבת הוועדה. יו"ר ש. פרסיץ:

בטרם ישיב מר שריד על שאלות חברי הוועדה מן הישיבה
קודמת, ביקשו מר רפאל והגברת רזיאל נאור להציג שתי שאלות נוספות.

רפאל:

הגייה אלי ידיעה בקשר למאב הילדים בגן- הילדים אשר בכפר יבנה. האם בינתיים טופק כבר הציוד לגן, והאם יתן היה להשפיע על ארגון אמהות עובדות שלא יוציא את הציוד מן הגן עד אשר יבא הציוד החדש?

רויאל נאור:

התפרסם ב"הארץ" מכתב של מנהל בית ספר תכוך, בו הוא מתריע על שמורי השמיניות נקרים לשרות מלואים לפני זינוח הבגרות. בקשתם לדחות את השרות לאחר מועד הבחינות נחקלה בסרוב.

שריד:

גן הילדים בכפר יבנה היה בסטטוס ממלכתי רשמי, אולם את ציודו טיפק ארגון אמהות עובדות. בפסח השנה עבר הגן לסטטוס זה לסטטוס של גן ממלכתי דתי. ההעברה הייתה אריכה להיות מוקדמת יתר, אולם היא נדחתה במשך כמה חדשים עד שנמצא סידור בקשר לגננת, כי היא הייתה הסכמה להעביר את הגן למעמד ממלכתי דתי כל עוד הגננת לא תוחלף. יגיע שהוצאה הגננת בא גם ארגון אמהות עובדות להוציא את הרחיטים שהוא יפק חחילה לגן. אמנם צריך לטפק לגן זה ריהוט חדש, אך מכיון שאין זה מוחזק, אריכה לדאוג לכך הרשות המקומית ועד אשר היא תבצע זאת יכולים עבור חדשים-יאלטה. על כן נחתי הוראה לחת להח ריהוט ממחטן שלנו המיועד מקומות נחשלים, ובימים אלה יועבר ודאי הציוד לתעודתו. אילו ידעתי על יין זה מוקדם יותר, הייתי פונה לארגון אמהות עובדות שישהה את הוצאת הריטים המייכים לו, ויש לי כל היסוד להאמין כי היו נענים לפנייתי. על כל יום אין מקום לטענה מדוע הוציאו ציוד השייך להם.

מענין גיוס מורי השמיניות אין לי פרטים. לפי ההסדר הללי בינינו לבין הצבא, יש מצדו התחטבות מכסימלית בבקשתנו שלא להוציא ירייה לשרות מלואים תוך שנת הלימודים - אלא אם כן המורה הוא מפקד בצבא יוטו הכרחי למען אפשר גיוסם של רבים אחרים שהם תחת פיקודו. כתוצאה מסדר זה מתגייסים המורים ברובם הגדול בתקופת החופש. אולם מאידך הגיעו יי תגובות מסניפי מרכז המורים, והם טוענים שאם מוציאים את המורים תקופת החופש לשרות מלואים, אין הם יכולים להשתתף בהשתלמויות. על כל יום, אני מוכן לברר מקרים קונקרטיים של גיוס מורי שמיניות לפני הבחינות וכן שהמורה הוא בעל דרגה וחיוני לצבא, ויתכן שהגיוס מכוון לתקופת הבחינות יפא, כאשר התלמידים כבר אינם זקוקים לו.

אני עובר לתשובות על ההערות שהושמעו כאן תוך הדיון, שיב לפי סדר הטואלים.

חברת הכנסת כפרית הציגה שאלה בקשר למחסור במורים. הי הערכתנו יהיה המחסור במורים מורגש לא בראשית אלא תוך כדי שנת הלימודים אה. החידורים שנישו על ידינו כדי למצוא מורים נוספים, יספיקו כדי לאפשר ו לפתור את שנת הלימודים הבאה ללא זעזועים קשים. אולם מאידך העליה רמת חודש-חודש, וברור לנו כבר עתה כי יחסנו מורים בחדשים ספטמבר-אוקטובר-- במבר ועדיין אין לנו תרופות לכך. הענין מדאיג אותנו מאד, ואנו מחפשים מיני דרכים כדי לגלות מורים. רוצים אנו להימנע מלחזור לאותה שיטה הכשרת מורים תוך שלשה חדשים, מבלי לברור את המועמדים. במגמה זו אנו תחיה מדרטה נוספת על הקיימות, שחכסיר מורים בבאר שבע. כן דורשים אנו כלה מינימלית של שבע שנות לימוד בית ספר תכוך, וגיל מסויים. הלימוד א בתחום פנימיה, והוא מתנהל באופן אינטנסיבי במשך 16 שעות ליום ואף תר. מורה כזה יוכל להכנס לעבודה ואחר כך ישלים את החסר. על כל פנים תדלית אנו להימנע מן הקורסים המזורזים.

ו"ר ש. פרטיץ:

האם יש אמת בדבר שמשרד החנוך פותח אולפנים, בה יוכלו מו ים אשר אינם יודעים עדיין עברית לעבור קורס אינטנסיבי 700 שעות לימוד תוך חמשה חדשים, כדי להכשירם להוראה בבתי ספר? המדובר א במורים אקדמאים.

1. טריד:

כנראה שישנם מעט מאד מורים בין העולים שהגיעו מחו"ל. הדבר מסתבר מן המטפריים שקבלנו מן המחלקה בסוכנות ומטפלת בעננני האינטליגנציה שבין העולים. באופן יחסי רב יותר מספרם זל אלה אשר היו פרופסורים באוניברסיטאות והם רוצים להמשיך בהוראה דוקא באוניברסיטה ובטכניון. אין רבים המוכנים להורות בבתי ספר יסודיים. במידה היו ביניהם יהודים שהגיעו מרוסיה דרך פולין והם יודעים עברית - נכנסו לבר לעבודה מתקיים אולפן כללי של משרד החנוך, להקניית השפה העברית תוך זלטה חדשים, המכשיר את כל האינטליגנציה ולאו דוקא את המורים. במידה יהיו ביניהם מורים, נקבלם מיד לעבודה. אנו מתכוונים לעבור את כל האולפנים וך חיפוש אחר מורים המתכוונים אולי לעבור למקצוע אחר, וכך אחרי בעלי שכלה במחצית גורים, המוכנים לעטוף בהוראה. אותם נביר לאולפן מיוחד ו נקנה להם הכירה פדגוגית.

2. רפאל:

כמה מורים חסריים?

3. טריד:

אנו מניחים שכדי לסיים את שנת הלימודים תשי"ח יהיה צורך ב-1800 מורים! עד פתיחת השנה אנו מקווים להשיג ל ידי כל מיני צרופים 1400 מורים, ובמספר זה נוכל לפתוח את בתי הספר ספטמבר ללא זעזועים קטים. אנו מחפשים דרכים כדי לגלות את אלה הדרושים בו נוסף לכך.

4. טמילנסקי:

באוניברסיטה ישנם רבים שרכשו הטלה במקצועות אשר הטוק כיום כבר אינו יכול קלוט אותם, כגון עורכי במידה וייעשה נסיון של הכוונה, אני חושב כי אפשר יהיה להפוך אנשים אלה למורים. בעצמם ודאי לא יגיעו לדרך זו.

5. טריד:

יש אצלנו תופעה הפוכה, שמורים רבים לומדים בשעות הפנאי מקצועות שיכשירו אותם לעזוב את ההוראה (כגון כלמה משפטים, גבית הספר למשפט וכלכלה בתל-אביב).

הצבא יעמיד לרשותנו את כל המורות שסיימו השנה את המינריו ואריכות להחגיגים - פרט ל-80 מורות הדרושות להוראה בצבא. עומת זאת יוסיפו לנו גם 80 גננות, אשר אנו זקוקים להן מאד בעיקר בישובי ספר. בשנה שעברה, אף על פי שהיה עודף גננות, היו ישובי ספר שלא היווה הן גננות.

אני רוצה לשבח את שלטונות הצבא על ההתקדמות העצומה שטח זה. במשך שנים אחדות יכולנו להעסיק את המורות הללו בהוראה רק על י המכמים חד-פעמיים מוגבלים; עכשיו הגענו לידי כך שהם תובעים מאתנו לק מן המורות שלא יוכלו להעמיד לרשותנו. עכשיו אנו מקבלים את כל המורות, בחקופת החופש הן עוברות אימוניה צבאית במשך 4-5 שבועות. מדי פעם פעם לוקחים אותן מבית הספר לאימוניה נוספים.

בשבוע שעבר השתתפתי בפגישה שקיים שר החינוך עם המורות מגוייסות העובדות בבתי ספר בדרום. לפני שנה, כאשר הודיעו להן כי לא גוייסנה לצבא כשאר הבנות אלא יעברו לספר להוראה - ועד לפני שנה היה ה סידור מבוסס על התנדבות - היה בכי כללי, פשוטו כמשמעו. עתה שאלתי מ לוא ניתנה להן הבררה היו בוחרות להמשיך בהוראה בשנה השניה לגיוסן ו היו עוברות למסגרת הרגילה ה באית, השיבו לי כולן כי הן רוצות להמשיך בתי הספר. יתר על כן, אין הן רוצות אפילו לצאת לאמוניה....

בקשר לשאלתה של חברת הכנסת הקטין על הסמינר בבאר שבע, ני יכול להשיב כי אנו מחזירים את העטרה לישנה. היתה בפעם בבאר שבע דרשה להכשרה חד-שנתית של מורי כפר, והיא נסגרה מחוסר מספר מטפיק של למידים. השנה נפתח מתוש גם את המדרשה הזאת. יתכן שעל יד מדרשה זו יחודש וד מוסד: המדרשה למור עט, בשיתוף עם האוניברסיטה ובעזרת הסוכנות, אשר זקיימה מעט בירוסלים. אני אומר זאת בהסתייגות כי אין עדיין הח טה סופית. הזדמנות זו אני רוצה להודיע כי בראש המדרשה בבאר שבע יעמוד טימון, החדל ליות מפקח מחוז.

אשר לחינוך המיוחד, חושבני שכדאי להזמין את האיש המטפל בך באופן מיוחד, כדי שימסור לורעדה דוח.

ט.ו.ב.

היו"ר ש. פרטיץ: נעמיד זאת כסעיף בסדר היום של הוועדה.

י. שריד:

חברת הכנסת תלמי שאלה מה לעשות כדי למנוע הבאת תנוקות להצגות ערב של קולנוע. ההוריו יראו זאת כגזרה, אך זהו ממש עניין של "צער בעלי חיים"... איננו יודעים עדיין כיצד אפשר יהיה להסדיר זאת, ונחייץ בעניין זה עם משרד הפנים והמטרה. אך הדרך להסדיר זאת היא להביא הצעת חוק בפני הכנסת, צריכה הממשלה יסוד להניח כי הכנסת אמנה תאשר הצעת חוק כזאת, ושלאחר מכן אפשר יהיה לבצע אותה.

חבר הכנסת זוארץ דיבר על אגרת חנוך בישובים חדשים. אני יודע כי הישובים החדשים הם כמעט כולם ישובים מוחזקים. יתכן שפה ושם מנסים לקבל משהו מן ההורים, ובדרך כלל רואים אנו בעין יפה אם הועד המקומי מנסה לקבל מן ההורים השתתפות בהוצאות החנוך. זוהי התחלה של התענינות והערכת החינוך, כי כל זמן שהכל ניתן סינם אין כל הערכה, אך לא שמעתי על מקרים כפי שציינן חבר הכנסת זוארץ, של תביעת סכומים גדולים והפעלת לחץ כבד. יכול להיות שהסכום בו נקב נגבה תמורת הזנה שהלדים מקבלים בבית הספר.

חברת הכנסת כפרית דיברה על הפחתת שעות החקלאות והמל כה. גישיבה הקודמת מסרה את העובדות וסיפרתי מדוע אנו מפחיתים שעות אלו.

י. צברי: אולי אפשר למצוא דרך שתימנע הפחתה זו?

י. שריד: דעתנו היא שיש הצדקה להפחתה.

חברת הכנסת כפרית שאלה אם יש גמישות בתכנית הלימודים, בעיקר בישובי עוליה. הודות לשנויים בתקן נוכל להקדיש 3000-4000 שעות במיוחד בישובי עוליה, כדי שבתוך מסגרת בתי הספר אפשר יהיה לטפל במיוחד במפגרים ונחשלים, כדי לקדם במקצת. את השעות הנוספות הללו ניתן כתוספת למורים הקיימים, כי לא נוכל להוסיף מורים.

היתה שאלה אם קיימת נכונות להשתתף בשכר הדירה שמשלמים גורים במקום ההוראה בכפר, החוסכים על ידי החזקת דירה זו הוצאות נסיעה. הרוב המקרים ממשיכים גם אלה המחזיקים דירה נוספת, לנסוע העירה אל אשפחותיהם - לכ היותר ארבע במקום של פעמים בשבוע. בא תם מקרים שהמורים הודיעו כי לא יסעו, משתתפים בהוצאות החזקת הדירה הנוספת, אלא שיש לבדוק אם אמנם לא הסכירו את דירתם בעיר. במידה וזה חוסך ממש הוצאות נסיעה, אנו זוכנים להשתתף על חשבון זה בהוצאות החזקת הדירה במקום.

אמרת כי אגף הסכון בונה בתי תנוקות וגני ילדים, כי ידעתי שכך היה. אני מוכן לבדוק אם אמנם חדלו לבנות בתי תנוקות. קשתי אינפורמציה ממשרד העבודה על מספר גני הילדים שבונה עכשיו אגף הסכון וכן על תנאי החלום. בימים הקרובים אקבל ידיעות אלו ואסמור לכם.

חברת הכנסת הקטיין שאלה אם כבר חלו שנויים במערכת החנוך ותכון, בעקבות המלצות ועדת צלטנר. הוועדה טרם טיימה את עבודתה. היא הגישה יזנתיות רק המלצות חלקיות בנוגע לשטח התקציבי-ארגוני של בתי הספר, כי זאלות אלו היו קטורות בפתיחת שנת הלימודים החדשה. רק עכשיו חגיש הועדה דוח ונוגע גם למהותו של החינוך התכון, מבנהו, מגמותיו וכד'. כל השנויים שאנו מבצעים עכשיו בשטח החנוך התכוני הם רק בשטח התמיכה וההחזקה; עדיין לא התחלנו בשנויים הנוגעים במהותו של החנוך התכוני. ומכיון שהיו כמה שאלות עניין החנוך התכוני, אוסיף עוד כמה פרטים.

לפני שנה דנה ועדת משנה של ועדת החנוך והתרבות של הכנסת ועניין העזרה שאריכה להינתן לחנוך התכוני. חברים רבים היו בדעה כי שיטת הסטיפנדיות הקיימת אינה נותנת למעשה עזרה לבית הספר התכון. גם דעתם ול מנהלי בתי הספר התכוניים היתה כי לפי שיטה זו נותנים פרס לילד מקלציה קאביו את החשלות, אולם בית הספר התכון בכללותו אינו מקבל כלעזרה - פוט אותן 200 לירות לכיתה, שהיוו תמיכה רק לרכישת ציוד, שכו הלימוד חייב עלות מדי שנה כי בית הספר חייב לכסות את הוצאותיו בעצמו, ועלידי כך נוחת אפילו ערכה של הסטיפנדיה כי אין אנו יכולים להדביק את ההתייקרות.

באותה ועדה של הכנסת הודינו כולנו כי הסכומים שקבלו בחי הספר הטכונים היו זעומים מדי, וכי חייבים להגדילם כדי להצילם ממנו. הנית, הובעו טענות אם צריך להמשיך באותה שיטה של טטיפנדיה, או שיש לנצל סכומים אלה כדי להטמיע על הנמכת שכר הלימוד הכללי לגבי כל התלמידים.

מבחינה זו לא חידשו הצעותיה של ועדת צלטנר דבר. גם ועדה זו הגיעה שם את הדעה שרצוי מאד להגדיל את התמיכה בחי הספר הטכונים, לאו דווקא על ידי הגדלת הסכומים לטטיפנדיה אלא על ידי העברת הכספים ישירות לבית הספר על מנת שיטמנו להנמכה כללית של שכר הלימוד, וכל אחד ישלם לפי יכולתו.

קבלנו המלצה זו ביסודה. שר החנוך עשה מאמצים עצומים למען הגדלה נכרת של הסכומים שנועדו לחנוך התכוון והוא השיג זאת. עוב כינונה ועברה נתקבלה תוספת של רבע מליון לירות למען הענקות למחוטרי היכולת, והשנה הונג עוד מליון נוסף לאותו רבע מליון - אז כי בסופו שלדבר הפחיתו זכך 200,000 לירות. הפחתה זו לא תערער את ההסדר בכללו. הסכום שהיה מוקדש לטטיפנדיה נשאר בעינו.

החלטנו לא להפעיל את הסידור החדש בכל הכיתות כבר בשנה הראשונה. הסידורים החדשים - שבצועם כרוך בבעיות קשות - יופעלו השנה רק לגבי כיתות ט'; ביאר הכתות ישאר המאב כפי שהיה. כל אלה המקבלים טטיפנדיה ימשיכו לקבלן תמילו בחכומים מוגדלים, מ-120 לירות ל-150-160 לירות. לשומת זאת בכיתות ט' תינון אפטרות להוריהם של כל הילדים שיימצאו ראויים להתקבל לבית ספר חיכון, לשלם לפי יכולתם. לא כל ילד יוכל ללמוד על חשבון המשלה או הרשות המקומית בבית ספר חכון, גם כאשר בטוח מראש כי מקומו איננו זמין וכי היה הרבה יותר טוב בשביל עתידו לו התחיל מיד בלמוד במסגרת בית ספר מקצועי במקום להפסיק אחר כך את למודו ללא כל תועלת מהשנים שהשקיע בהם. מבין אלה שיתקבלו לבית הספר החכון, ישלמו בעלי היכולת את מלוג שכר הלימוד; מי שאיננו בעל יכולת ישלם סכום מופחת, חוך דרוג מסויים. דאגנו למספר גדול של דרגות תשלום, למען מקוטי היכולת.

אני מודה כי אין לנו עדיין דרך בטוחה למעלה מכל ספק ישמשות של טעות, כדי לקבוע מי ראוי להתקבל לבית ספר חכון. בכל ארצות זעולות נוקטים בצעדים נסיוניים. גם אנו קבענו לעצמנו כמה נתונים, וראשון יבניה דעת המורים החייבים להכיר את התלמידים. כמו כן הציונים לקבל זילד בלמודיו בחי השנים האחרונות (בכוונה לא התפקנו באיוני השנה האחרונה) יבדרשת גם חוות דעתו של המנהל ומחנך הכתה על התאמתו של הילד לבית הספר החכון. המודד יבני מטמם מבחן הנערך על ידיו. אנו מציגים לילד מטפר שאלות זצריכות להראות את מידת התמצאותו של הילד בטחנים שונים, בעיקר מושגים יסיוניים בחשבון, גידיעת הארץ, גלשון, ב חנ"ך ובטבע. בכלמקום שילדים זברו בדיקות פטיכו-טכניות, לוקחים אנו גם את תוצאותיהן כמוודד.

גם לאחר שנזכרים כל המבחנים האלה, נשאלת עדיין שאלה על הרמה הנדרשת. לעת עתה אנו מסתפקים ב-70% חשובות נכונות על השאלות. לגבי לדי הישוב החדש, וכן ילדי עדות המזרח בישוב הותיק, נוריד את הדרישות עד להתפקות ב-55%. אולם כאן מתעוררים קשיים מטוב אחר: כיצד להגדיר את מושג "בני עדות המזרח". אין ספק כי לגבי רבים אין כל הצדקה לויתוו ברמה. נו מחשבים על כן להגדיר את הדבר על פי גושים, כגון כל התלמידים הלומדים בחי הספר של שכונה מסוימת. אשר לעוליים החדשים - דין אחד לכולם. סלקציה אנו עושים בניין זה היא מאד ליבראלית - מצד אחד טוענים שפילו שהיא ליבראלית מדי, אך מאידך מתקיפים אותנו על עשיית סלקציה בכלל.

ה אלה השניה המתעוררת היא השאלה כיצד למיין את סוגי הוריים לפי יכולתם הסוציאלית להשתתף בשכר לימוד, על מנת לקבוע את שכר הלימוד ויהיו חייבים בו. למעשה מתפקידו של משרד מס ההכנסה לדעת מהי הכנסתו של ל אזרח, ולתפק לנו את האינפורמציה הדרושה בעניין זה. אנו קבענו כי מי זמשכורתו 500 לירות לחודש, חייב לשלם הכל; מי שמשכר 400 לירות מקבל זנחה מסוימת, ההולכת וגדלה בהדרגה עד לאותו איש שיחוייב רק בתשלום סמלי זאן הוא מקרה יוצאי אל - אף יקבל השתתפות מטעם הלשכה הסוציאלית. עצמאיים זמלנו ש לונים מתאימים, ובמידה והוועדה הצבורית תחשוב כיההצורה אינה זתקבלת על הדעת תיערך בדיקה לפי דרכים שהיא תקבע. נוסף על גובה השכר זביא בתוכו גם את מצב הילדים בבית, מספר הלומדים ביניהם, מספר החדרים וכד'. זנו קבענו את ההנחיות האובייקטיביות הכלליות, וכל רשות מקומית תדאג לשיבוץ הוריים ביולת זה.

אני בטוח כי יהיו לנו קשיי יוצאים מגדר הרגיל והגשמה רחוקה זו, ולכן זקוק בהערכת ההוראה. נמנענו במכוון מלשלוח נציגים של מיליונר לרצונות האבוריות, זו מלתח הוראות לרצונות המקומיות כיצד להתייחס ולענות עליו. על יד כל רשות מקומית תהיה גם ועדת ערעורים. אנו רואים לעלות את הדבריה פטורית ככל האפשר, ואנו מתייחסים מראש לרצונות המקומיות מתוך יסודן שיכשור את הדבר מתוך הגינות אבורית.

אולם ישנו קשיי גדולים מפרג אחר. עיריית חל-אביב, למשל, יובעת סך הממלכה הגדלת התמיכה בבתי הספר העירוניים מבלי לקבל על עצמה את הדין של בית הלימוד אחד באשר אין היא רוצה להעלות את שכר הלימוד בבתי הלימוד שלה. על ידי קביעת שכר לימוד אחד ירד למעשה שכר הלימוד בבתי הלימוד החדשים לממלכה, שעה שבבתי הספר העירוניים הוא יעלה, למרות התמיכה זו, אם כי רק לגבי בעלי היכולת; אלה ליהנו מהנחות לפי הסיטה הנוצרת לית הודעה, ילמדו בטל מקום פחות. לדעתנו יש לכך ההצדקה המלאה. כדי לקיים את שכר הלימוד הנמוך בבתי הספר שלה, אין עיריית חל-אביב רוצה לתמוך במל בית הלימוד בעיר, כפי שאנו תומעים ממנה. הלא סוף-סוף נספיקו לה באי-היכולת המלמי המטיח ואין האדקה שהיא תתמוך בעיר הלימוד של חלק בלבד. המליצה שלנו היא לתמיד בגמנסיה "גאולה", למשל, משמיה כדי להוזיל את שכר הלימוד לילדי אביו של תלמיד בגמנסיה עירונית, גם אם זה האחרון הוא בעל יכולת הרבה יותר מן הראשון. לפי עמדתנו אין עיריית חל-אביב יכולה להיות גורם ממשל העיריות ואנו דורשים ממנה להנהיג בעיר שכר לימוד אחד: 360 ליתר המכסימום לכל בעלי היכולת; אלה שאינם יכולים לשלם זאת, יקבלו הנחה גורם ממשל מקום. העירייה חצטרך לתמוך בהם באלה מבין אזרחיה שאינם לומדים בגמנסיה העירונית. אשר לבתי הספר העירוניים חובל העירייה לשמור לפי המליצה העירייה הממלכית, הנקצימית, ההדרכתית, התכנית וההדורית וכו' ב. ביורר"י העירייה לכונן את הדין עם העירייה. אם לא נגיע להסכם, נאטרך להזניח את המליצה כולה לביי הספר שאינם עירוניים, והלא זה יהיה מוזר.

אולם יש בה בעיות נוספות. מספר גדול של תלמידים מתווכ לול-אביב, למשל, המליצה ללמוד בגמנסיות החל-אביביות. קבלתי מכתב מבית ספר אחד בלול-אביב, בו מודיעים לי כי 50% מתלמידיו באים מן הטביבה. לעומת זאת רובת הרשות המקומית של גבעתיים, למשל, כי יש לה בית ספר משלה יתכול לסייע גם כל התלמידים, ואין לה כל ענין לתמוך בגמנסיה חל-אביבית זו שבה הם. עיריית חל-אביב גם כן לא תתמוך בגמנסיה זו. אם תלמידים אלה יצטוו, זה יסוכם את בית הספר.

היינו זהירים, והתחלנו הטנה בנסיון בכיתה אחת בלבד. אנו רוצים לתרום את הבעיות אחת-אחת, וההדרגה יתבררו הדברים מתוך הנסיון. הנסיון הזה גורם גם עבודה טכנית עצומה. אנו דנים עכשיו גם בהתאמתה של ההתחייבות העומדת למטגרת זו, כדי שלא תקופח. מכיוון שבהתייטבות אין סלקציה ניתק את התמלכה הממוצע הארצי שייקבע. אם יתברר כי נותנים תמיכה ל-40% על המליצה בארץ, ובעין חרוד יש כיתה של 20 ילד, למשל, ניתן תמיכה לשמונת הקיבוץ יאטרן לטפות את ההסתהפות הנופלת בכל הארץ בחלקן של ההוראים, וכך שם זו תעלה על הרשות המקומית, ואילו הממלכה תוסיף אותו אחרון שהיא מוסיפה ממנוצ הארצי - בערך 20%. זו אחת ההצעות, אך טרם סוכם סופית.

היתה שאלה של היושבת-ראש בקשר למיזוג בתי ספר. הועדה זינה בעניין זה המליצה במך הכל על שמונה מיזוגים, ומבין כל אלה הוחלט לא לבצע את זה אחר, מתוך העמיה רבים וטונים. זהו תהליך שאריך להימשך ימים. גם העירייה אינה יכולה להורות על מיזוג. אנו על כל פנים לא נודיע לשו"ר רשות מקומית או בית ספר פרטי, כי חייבית לבצע מיזוג. עיריית פתח-תקוה נהגה נסדר: היא יסדה שני בתי ספר עירוניים: אחד כללי ושני דתי. היא לא התעלמה מבתי הספר הקיימים - כפי שנהגה חל-אביב. את בית ספר קיים ממכיה לכך, אין כל מניעה שעל יסוד נשא ומתן יתפך לעירוני על ידי העברת עניניו לעירייה אחד משני בתי הספר הכלליים לא היה מוכן להתמוג ולא הוכרח לכך, ואין להאשי את העירייה אם היא טוענת שאין לה ענין בו מאחר והיא יכולה לקלוט בבתי הספר לקבלה לרשותה את כל התלמידים. אולם בינתיים אני שומע כי יש כבר הסכם עקרוני גם עם בית ספר זה, לפיו שני בתי הספר הכלליים יתמוגו והטלישי, הדתי, יעבור כפי שהוא לרשות העירייה. אנו, על כל פנים, לעולם לא ייתן את מיזוג כי אין זה ברשותנו.

ז"ר ג. פרטיץ: טיורנו יחקייה ביום א' אחרי שבועות. התכנית תהיה בידי ביום ב'. בכך אנו מסיימים ליביה זו.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00